

נוהל מימוש תקנון האגודה הסוציולוגית הישראלית בנושא סביבה נטולת אפליה והטרדה¹

מסמך זה מציע כללים שיבטיחו את מימוש העקרונות הנורמטיביים שנקבעו בסעיף 1 לתקנון האגודה. זהו אינו קוד אתי כללי המתווה עקרונות נורמטיביים, אלא אמצעי לסיוע מימושם של עקרונות נורמטיביים שכבר נקבעו. המסמך אינו משנה בשלב זה את תקנון האגודה, אלא קובע כיצד התקנון הקיים ייושם, והוא נכנס לתוקף עם אישורו בהנהלת האגודה.

למסמך שתי מטרות, שהתחדדו בעקבות השימוע הפומבי בעניין שקיימה האגודה בפברואר 2019:

1. להבטיח שכנסים ואירועים של האגודה ייחוו כמרחבים בטוחים. כפי שהתברר מעדויות שהובאו גם בשימוע הפומבי, כיום יש בין פעילויות האגודה גם אירועים שאינם נחווים כך, במידה רבה בשל השתתפותם הפעילה של מי שהפרו את סעיף 1 לתקנון, וכתוצאה מכך מודרות הנפגעות, הנפגעים, וחברות/ים אחרים מאותן פעילויות.
 2. לשלוח מסר ערכי שהאגודה לא תשמש מנגנון לשעתוק כוחם או כוחן של מי שעשו בו שימוש לרעה, ולא תיתן לשימוש לרעה לגיטימציה, וזאת באמצעות מניעתם של תפקידים וכיבודים שיש בהם משום הכרה רשמית ממי שהפרו את סעיף 1 לתקנון.
- הנחת היסוד למסמך זה היא כי האגודה, בשל משאביה המוגבלים, תימנע מלהפוך לגוף כמו-שיפוטי. מטרת הכללים המפורטים להלן איננה בירור האמת וענישה באופן שיטתי, אלא שמירה סבירה על האגודה כסביבה בטוחה ברוח סעיף 1 לתקנון האגודה, המביע מחויבות מלאה ל"סביבה שוויונית ודמוקרטית לכל חברה וחברותיה, נטולת אפליה והטרדה".

ברוח מטרות אלה, הנהלת האגודה מתווה את הכללים להלן, לשם מימוש תקנון האגודה הסוציולוגית הישראלית בנושא סביבה נטולת אפליה, הטרדה והתנהגות פוגענית.

1. למשתתפות/ים בכל אירועי האגודה יובהר מהן הטרדה מינית או אפליה כהגדרתן כחוק, ויובהר כי אין להם מקום בכנסי האגודה ואירועיה. הדבר יובהר הן בהרשמה לאירוע והן באירוע עצמו. כן יובהר כי במקרה שחוו הטרדה, אפליה או התנהגות פוגענית אפשר לפנות לראשות/י האגודה (ובאופן מיוחד למארגנות/י הפעילות או אחראי/ת מטעמם, נשיא/ת האגודה, או חברות/י הנהלת האגודה).
2. כדי שפעילויות האגודה וקהילותיה יהיו סביבה בטוחה ונטולת אפליה, הטרדה והתנהגות פוגענית, יימנעו מעושי מעשים אלו עמדות סמכות בקהילה, ובכלל זה יאסר עליהם:
 - (1) לשמש בתפקידי מרות, כמו ראש/ת קהילה, גזבר/ית, או חבר/ת ועדה רשמית של האגודה;
 - (2) לשמש בתפקידי שיפוט;
 - (3) לקבל פרס או הוקרה רשמית מטעם האגודה;
 - (4) לשמש דוברים/ות בכנסי האגודה וקהילותיה.
3. הכללים המפורטים בסעיף 2 יחולו:
 - (1) על מי שהורשע/ה בבית משפט או בדין משמעתי במעשים שיש בהם כדי לפגוע בהיות האגודה סביבה נטולת אפליה, הטרדה והתנהגות פוגענית, ובכלל זה באפליה או הטרדה, מינית או אחרת, או התנהגות פוגענית;

¹ אושר על ידי הנהלת האגודה בישיבתה 10 מאי 2019 ובהצבעה יולי 2019.

- (2) על מי שנקבע בבית משפט או בדין משמעתי שעשה או עשתה מעשים כאלה, או על מי שהודה/תה במעשים כאלו כחלק מהסדר בהליך משפטי או משמעתי (גם אם לא הורשע/ה).
4. במקרים שבהם נודע להנהלת האגודה כי הוגשה למוסד בעל סמכות הכרעה (כלומר, למשטרה או לרשויות המוסד האקדמי הרלוונטי) תלונה שבירורה טרם הושלם:
- (1) נפעל לקיים דיון עם כל הנוגעים בדבר שאלת ההשתתפות מי שנגדו/ה הוגשה אותה תלונה;
 - (2) במסגרת ניסיונות אלה ואחרים לשמירה על סביבה בטוחה, הנהלת האגודה שומרת לעצמה את הזכות להשעיה עד מיצוי בירור התלונה;
 - (3) למרות האמור בסעיף 2(4), אם לא מוצה הליך בירור התלונה בתוך שנה, תוכל הנהלת האגודה לקיים היוועצות מחודשת בנוגע להמשך ההשעיה;
 - (4) במהלך תהליך זה, האגודה תוסיף ותפעל במידת יכולתה למתן תמיכה והכוונה למתלוננות/ים.
5. ככלל, הסנקציות המפורטות בכללים אלה אינן מוגבלות בזמן. הסרת הסנקציות, במלואן או בחלקן, תישקל רק לאחר פניית נשוא/ת הסנקציות להנהלת האגודה. דיון בבקשה יחייב קבלת אחריות מצד הפונה. בבואה לדון ולהכריע בבקשה תביא הנהלת האגודה בחשבון שיקולים מגוונים, ובכללם: עמדת המתלוננת או המתלונן בעניין, נסיבות העניין והענישה שהושתה על הפונה, ומשך הזמן מאז המעשים נשואי העניין.

כמו כן, דיון ההנהלה שקבע נהלים אלה, הוביל גם להחלטות הבאות:

- הנהלת האגודה סברה כי עצם החברות באגודה של מי שעבר/ה על כללים אלה פוגעת בעקרונן הסביבה הבטוחה, שכן היא מאפשרת לפוגעים/ות להשתתף בכנסים האגודה ואירועיה; בנוסף, הנהלת האגודה סברה כי מן הראוי לכלול ברשימת התפקידים גם את ההיבחרות להנהלת האגודה. ואולם מטעמים משפטיים, שתי קביעות אלו מחייבות שינויים בתקנון העמותה ושינויים שכאלה יוכלו להיכנס לתוקף רק אם וכאשר יאושרו ברוב קולות באסיפה הכללית של חברות/י האגודה. לפיכך, באסיפה הכללית הבאה של האגודה, שתתקיים בכנס השנתי 2020, תביא הנהלת האגודה לדיון והצבעה במליאה האגודה שתי הצעות:
- (1) תיקון סעיף 15 לתקנון האגודה, המונה את הנסיבות שבהן אפשר להשעות או לבטל חברות באגודה, כך שיתאפשר להשעות או לבטל חברות גם בגין הפרה של סעיף 1 לתקנון האגודה;
 - (2) תיקון תקנון האגודה, כך שייקבע כי מי שהפרו את סעיף 1 אינם רשאים או רשאיות להיבחר להנהלת האגודה (ובכלל זה לנשיאות האגודה); וכי אם כבר נבחרו לתפקידים אלה, יוחלפו באסיפת העמותה הבאה, גם אם טרם הושלמה תקופת כהונתם/ן.